

307 PERU – BOLÍVIE – ARGENTINA – URUGUAY – BRAZÍLIE

CHARAKTERISTIKA AKCE

Jedná se o poznávací zájezd, během kterého budeme objevovat krásu a vyspělost dávných civilizací, ale i přírodní skvosty pestré krajiny. Za bezmála měsíc cestování překonáme jihoamerický kontinent od Pacifiku k Atlantiku. Zažijeme rozmanitost přírodních krás, seznámíme se s bohatou kulturní tradicí a spletitou historií Peru, Bolívie, Argentiny a Brazílie, ochutnáme řadu místních specialit a nahlédneme do každodenního života jednotlivých národů. Do programu akce nejsou zařazeny žádné fyzicky náročné aktivity (treky). Vzhledem ale k délce zájezdu a rozlehlosti území, které procestujeme, se jedná o poznávací zájezd pro vytrvalé a zkušené cestovatele. Obecně platí, že pro některé z vás může být pobyt ve vysokých nadmořských výškách náročnější, proto je nutné dbát rad zkušeného průvodce. „Poznání“ bude pro nás na prvním místě!

CESTOVNÍ DOKLADY

Budete potřebovat platný cestovní pas s biometrickými údaji (platnost minimálně 6 měsíců po návratu z cesty) s minimálně 3 volnými stránkami. Je vhodné s sebou vzít 2 pasové fotografie a fotokopii dvoustrany pasu s osobními údaji (pro případ ztráty nebo krádeže pasu), případně si můžete nascanovaný pas poslat na svůj email a mít jej kdykoliv k dispozici. Pokud si před cestou uděláte nový pas, dejte nám jeho aktuální číslo.

U nezletilých osob cestujících v doprovodu pouze jednoho nebo žádného z rodičů musíte mít u sebe i všechny dokumenty potřebné k jeho cestování do všech navštívených zemí, např. kopie rodného listu, souhlas druhého rodiče s cestou. Před odjezdem konzultujte v CK.

VÍZOVÁ POVINNOST

Pro občany ČR:

- **Peru:** bezvízový styk
- **Bolívie:** bezvízový styk
- **Argentina:** bezvízový styk
- **Brazílie:** bezvízový styk
- **Uruguay:** bezvízový styk

Při vstupu do některých zemí je nutné absolvovat kontrolu imigračním oddělením, prokázat se pasem, případně jsou pořízeny fotografie. Při vstupu do některých zemí je také možné, že turista obdrží tzv. "vstupní lístek", jehož dvě části je nutno vyplnit (buď již na palubě letadla, nebo na hraničním přechodu). Úředník pasové kontroly obě části orazítku a druhou část vrátí cestovateli, který tento odevzdá při výjezdu ze země, za ztrátu hrozí pokuta a průtahy.

Pokud cestujete s pasem jiného státu, je nutné si před cestou samostatně ověřit vízovou povinnost do navštívených zemí.

CO VZÍT S SEBOU

Jelikož se jedná o poznávací zájezd, při kterém se téměř každý den nocuje na jiném místě, je praktické vzít si s sebou jen to nejnnutnější. Při výběru dávejte přednost pohodlnému oblečení. Vzhledem k charakteru zájezdu (kombinovaná doprava) doporučujeme jako hlavní zavazadlo sportovní tašku na kolečkách, kufr na kolečkách či batoh. Vhodný je také malý batůžek do letadla, na chození po městech a na procházky v přírodě. Vezmete si lehkou tašku (např. z Ikee, do které si dáte věci na jednu noc na přespání pod Machu Picchu).

Letní oblečení – krátké kalhoty, trička, plavky – je vhodné pro pobřežní oblast Peru (Lima, Paracas, Nazca) a v Brazílii na vodopády Iquazú a v Rio de Janeiru. Teplé oblečení – trika s dlouhým rukávem, svetr, mikina či fleecová mikina, dlouhé kalhoty (zimomřivějším se může hodit i teplejší vrstva pod kalhoty), teplé pyžamo, teplejší bunda

ADRESA

Livingstone s.r.o.
Marešova 14
602 00 Brno

TELEFON

+420 542 214 542
+420 603 877 182

EMAIL A WEB

info@livingstone.cz
www.livingstone.cz

(ideálně nepromokavá, určitě ale není nutná bunda zimní) – typu Polartec či Windstopper, dobře může posloužit i nový svetr z lamí vlny – je vhodné od Cuzca dále, kde se budeme pohybovat v nadmořských výškách 3500-4000 m n. m., a kde mohou teploty v noci klesnout i pod bod mrazu. Obuv – sandály, pevnější tenisky se strukturovanou podrážkou.

Z dalšího vybavení na cestu doporučujeme sluneční brýle, opalovací krém s vyšším UV filtrem, repelent, pláštěnku, do měst deštník. Protože slunce je opravdu ostré, je vhodné vzít s sebou pokrývku hlavy nebo na místě dokoupit slušivý klobouček. Přibalte i ledvinku pod tričko, do které lze uschovat pas a peníze.

Pro noční dálkové přesuny klimatizovaným autobusem si teplomilnější z vás mohou vzít lehký spacák (není to však nezbytně nutné, k dispozici bývají deky), pokud se vám dělá v autobuse špatně, nezapomeňte si přibalit Kinedryl. Topení na pokoji nepatří k běžnému standardu vybavení hotýlků, pro noclehy ve vyšších nadmořských výškách proto zimomřivějším doporučujeme teplé pyžamo či slušivé „jégrovky“.

K elektronickému vybavení (foťáky, kamery, tablety...) doporučujeme přibalit i kvalitní a odolný obal (proti prachu, vodě, oděru), předejete tak jejich případnému poškození. Před vlastním letem je vhodné mít všechny nejdůležitější věci (kameru, fotoaparáty, finance, cennosti apod.) v příručním zavazadle, které si berete s sebou do letadla. Dražší fotoaparáty nebo kamery zvažte pojistit proti poškození či krádeži. Upozorňujeme, že na místním přeletu může dojít během dopravy k ušpinění či poškození zavazadla; při přeletu proto doporučujeme nechat si zavazadlo na letišti zabalit do ochranné folie.

Upozornění pro kuřáky: v Brazílii, Argentině a Uruguayi je zakázáno kouření elektronických cigaret, nedoporučujeme je tedy do těchto zemí vozit. Tento zákaz může být důrazně vynucován, od zabavení veškerých cigaret již na hranicích po nemalé pokuty.

ZDRAVÍ

S cestami do exotických zemí často souvisí i zvláštní zdravotní opatření. Do některých zemí jsou vyžadována povinná očkování, jiná jsou pouze doporučena. V tabulce níže jsou uvedena pouze nejčastější očkování pro cesty do exotických zemí. Upozorňujeme, že se tento stav může měnit. Očkování doporučená mohou být vyžadována jako povinná a naopak. Zkontrolujte si očkování na tyfus (1x za 10 let).

Vakcinaci a užívání léků je potřeba konzultovat s odborným lékařem.

• Žlutá zimnice	Povinné*
• Hepatitida A+B	Doporučené
• Břišní tyfus	Doporučené

*Vezměte si s sebou platný mezinárodní očkovací průkaz, v němž bude očkování proti žluté zimnici zapsáno. Zápis by měl provést lékař, který vám očkování provedl. Očkovací průkaz může být kontrolován na pozemním přechodu mezi Peru a Bolívií. Nově od roku 2016 je platnost naočkované žluté zimnice doživotní. V případě kontraindikací s očkováním vydávají očkovací centra potvrzení, že vakcinace nemohla být provedena.

Se žádostí o odbornou konzultaci se obraťte na specializovaná centra cestovní medicíny. Jejich síť najdete po celé České republice. Adresy a kontakty jsou uvedeny na www.ockovacentrum.cz.

Doporučujeme, abyste s sebou měli kromě dostatečné zásoby léků, které pravidelně užíváte, také příruční lékárníčku s léky a potřebami na případné zdravotní obtíže: proti bolesti (Paralen, Ibalgin), proti kašli; proti teplotě (Paralen, Acylpyrin, apod.); proti průjmům a střevním potížím (Endiaron, Reasec, živočišné uhlí, apod.); ochrana proti UV záření - ochranný krém na rty s UV a na opalování (s ochranným faktorem 30 - 50); dezinfekční prostředky - Betadin, Septonex, příp. peroxid nebo jodová tinktura; na puchýře a drobná zranění - běžné náplasti různých velikostí (s polštářkem i bez), elastické obinadlo, mast či zásyp proti zánětlivým rankám a drobným infekcím (mast nebo zásyp framykoin či sulfonamid); příp. širokospektrální antibiotika podle doporučení ošetřujícího lékaře (Ambicilin, apod.), nově jsou dostupná antibiotika ve 3 denních dávkách.). Nezapomeňte před odjezdem navštívit kromě svého lékaře i zubaře.

POJIŠTĚNÍ

Cestovat do vzdálených končin bez cestovního pojištění je velké riziko. Pro kvalitu servisu, spolehlivost a rozsah plnění i nadále zůstáváme u ERGO Cestovní Pojišťovny, a.s. Doporučujeme si do mobilu stáhnout pojišťovací aplikaci, ze které se dá i volat přes data.

Více informací o pojištění a pojistné podmínky naleznete na webových stránkách www.livingstone.cz/prakticke-informace/cestovni-pojisteni.

Pojištění proti ztrátě likvidity, čili proti úpadku CK, je nutnou samozřejmostí. My jsme pojištěni u ERGO Cestovní Pojišťovny, a.s. Tato pojistka je zahrnuta v cenách našich zájezdů. Doklad o pojištění proti ztrátě likvidity od nás obdržíte na vyžádání. Další informace naleznete na www.livingstone.cz/o-nas/pojisteni-ck

VALUTOVÉ VYBAVENÍ

Místní měna:

- Peru Nuevo Sol (PEN) 1 USD = 3,4 PEN
- Bolívie Boliviano (BOB) 1 USD = 6,85 BOB
- Argentina Peso (ARS) 1 USD = 1380 ARS (ale velmi radikálně se mění)
- Uruguay Peso (UYU) 1 USD = 40 UYU
- Brazílie Real (BRL) 1 USD = 5,35 BRL

Kurzy místní měny lze orientačně zjistit na <https://www.oanda.com/currency/converter/>

Nejvýhodnější měnou jsou americké dolary. Lepší kurz je za bankovky vyšších hodnot (50, 100), každopádně je dobré mít s sebou i pár bankovek nižší hodnoty. Ideální jsou dolarové bankovky vydané v roce 2009 a novější. Starší vydání, natrhlé (i minimálně) či jinak poškozené bankovky nejsou nikde přijímány. Velkým problémem je mít s sebou dolary falešné. Doporučujeme měnit valutu v bance s patřičným potvrzením. Je možné si vzít i eura. Hotovost je nejlépe vyměnit na místní měnu ve směnárnách na letišti po příletu nebo v turistických centrech. Ceny v navštívených zemích jsou nižší (Bolívie), podobné (Peru), o něco vyšší (Argentina a Brazílie) nebo extrémně drahé (Uruguay) než v ČR.

Vezená suma záleží i na tom, zda vás pohltí množství nabízených suvenýrů (svetry a další pletené zboží z vlny alpak, čepice, klobouky, kůže s různými motivy, keramika, šperky a různé kuriozity; svetry a kůže jsou jednoznačně nejlevnější v Bolívii), ochutnávka argentinských vín či místních specialit. Případně zda se rozhodnete absolvovat některou z fakultativních aktivit (např. přelet vrtulníkem nad vodopády Iguazu cca 130 USD, přelet vrtulníkem nad Rio de Janeirem cca 200 USD, apod.).

Na nezbytné výdaje doporučujeme částku od 1000 USD výše (vstupy, spropitné, stravu, nápoje).

PLATEBNÍ KARTY

Platební karty jsou běžně akceptovány téměř všude (MasterCard, Visa, Diners club a American Express). Bankomaty jsou běžné ve velkých městech a turistických centrech. Mohou být však vzdáleny od hotelu nebo nekompatibilní s vaší kartou. Obvykle možno vybrat pouze nízkou částku v místní měně. Poplatky za výběr záleží na vaší bance, doporučujeme předem si jejich výši zjistit. Stejně jako v jiných zemích třetího světa i zde je potřeba dbát zvýšené opatrnosti při použití karet, kvůli jejich možnému zneužití. Kartu je dobré si vzít jako pojistku, uvedené kapesné se doporučuje vzít si v hotovosti. Při platbě kartou je v Peru a Bolívii často vyžadován servisní poplatek 5 – 10 %. V Brazílii se kartou platí všude a všechno bez poplatku.

SPROPITNÉ

Spropitné není v restauracích téměř nikdy zahrnuto v ceně jídla, běžně se očekává 10% z útraty. Pokud jste byli během cesty spokojeni se službami průvodce nebo řidiče, bývá zvykem jej ocenit spropitným. Záleží však především na vaší spokojenosti a ochotě.

UBYTOVÁNÍ

Ubytování budeme v hotýlcích střední turistické kategorie ve dvoulůžkových pokojích s vlastním sociálním zařízením, ve většině hotelů se snídaní. Hotely dle španělského zvyku mívají vnitřní patia a někdy jsou okna v pokojích situována do patia.

Co se týká označení hotelů v Jižní Americe, tak „hostal“ v poměrech navštívených zemí neoznačuje nám známé studentské a jednoduché ubytování (tzv. hostel), ale je to běžné označení pro „hotel“ dle evropských standardů nebo pro zařízení hotelového typu. Stejně tak označení „pousada“ v Brazílii označuje hotel dle evropských standardů.

DOPRAVA

Cena zájezdu zahrnuje tři přelety s místní leteckou společností (Salta-Buenos Aires, Buenos Aires-Puerto Iguazú, Foz do Iguazu-Rio de Janeiro). Pro pozemní přesuny využijeme kombinovanou dopravu: pronajaté mikrobusey, místní dálkové turistické autobusy. Turistickou lodí se vydáme na ostrovy Islas Ballestas, privátní lodě využijeme při plavbě na ostrovy Islas Uros a Isla del Sol. Vlak a autobus nás přepraví ke komplexu Machu Picchu a zpět. Protože hodláme procestovat značně rozsáhlé území, bylo nutné do časového harmonogramu akce zahrnout i delší celodenní přesuny místními turistickými dálkovými autobusy na trase Cusco-Puno, Uyuni-Villazón a Villazón-Salta. Do programu jsou také zařazeny dva noční přesuny na trase Nazca-Cuzco (15h) a La Paz-Uyuni (9h). Ve vlacích Peru Rail na trase z Ollantaytamba do Aguas Calientes (Machu Picchu) a zpět je v ceně jízdenky zavazadlo v povolených rozměrech 55 x 35 x 25 cm. Pokud zavazadlo překračuje tuto povolenou velikost, může vám být účtován poplatek 25 USD.

STRAVA A NÁPOJE

Ve většině hotýlků je součástí ubytování i snídaně. Do ceny zájezdu je dále zahrnutý oběd v rámci jednodenního výletu do solné pouště Salar de Uyuni. Ostatní strava není zahrnuta v ceně zájezdu. Většinou se budeme stravovat v místních jídelnách a restauracích (orientační cena jídla a pití na jeden den je cca 20–50 USD). Průvodce je nápomocen s výběrem restaurací i jídel. Kdo bude mít zájem ochutnat opravdu místní lidová jídla, může nakoupit přímo na ulici či na tržnicích.

Brambory, rajčata, dýně, pálivé papričky (ají), kakao, některé druhy fazolí, avokádo, burské oříšky. Tyto přísady, které jsou součástí řady národních kuchyní na celém světě, by neobohatily kulinářské speciality v Evropě, Americe či Asii, pokud by Španělé v 16. století neobjevili Peru a Bolívii. Pravděpodobně žádný jiný kraj na světě nedal lidstvu tolik rostlin jako oblast středních And. Peruánci, kteří tyto ingredience používali od nepaměti, jsou skutečnými mistry oboru a výtečné jídlo ochutnáte nejen v luxusních restauracích. Peruánská a bolivijská kuchyně je opravdu rozmanitá a vynikající. Nejčastěji jsou součástí pokrmů masa hovězí, lamí, kuřecí a rybí (zejména na pobřeží a v okolí jezera Titicaca). Přílohou jsou nejčastěji hranolky a rýže. Typickým místním pokrmem je lomo saltado, což je na jemné nudličky nakrájené hovězí maso orestované s cibulí, zeleninou a hranolky. Výborná je též sytá polévka z místní obilniny quinoa. Ceviche - peruánská specialita – v limetkové šťávě marinované mořské plody. Velká část jídelníčku na pobřeží se zakládá na bohatých surovinách, které poskytuje Tichý oceán. V Cuzcu patří mezi speciality jakékoliv vařené či grilované vnitřnosti, morče nebo lama.

Oblíbené jsou bylinkové čaje a samozřejmě čaj z koky, který pomáhá zejména turistům přicházejícím z nižších nadmořských výšek v aklimatizaci a zahání únavu. V Peru je populární místní nealkoholická limonáda Inca Cola. Z alkoholických nápojů je oblíbené a chutné pisco - brandy z bílých hroznů. Z pisca se vyrábí chutný míchaný nápoj Pisco sour. Z nealkoholických nápojů jsou zde běžně k dostání nápoje typu Cola-Cola, Sprite, apod. – v 1,5 až 2 l plastových lahvích.

Brazílská i argentinská kuchyně je převážně založena na masitých pokrmech. Typická je jednoduchost přípravy. Nasolené maso se griluje, zelenina se připravuje v páře a rovnou servíruje. Pro brazilskou kuchyni jsou typické steaky upravené na různý způsob, velké přílohy, které obsahují většinou rýži a hranolky. Výběr zeleniny a ovoce je široký. Hlavním jídlem dne pro nás bude večeře. Večeříme obvykle u společného stolu v některé z restaurací nebo v místě ubytování. Vybírat můžete z různých druhů ryb a mořských plodů (u moře) nebo steaků. V Brazílii existují restaurace, kde je možné si koupit *comida por quilo*, což je jídlo na váhu (naložíte si dle libosti a potom zaplatíte

INFORMAČNÍ DOPIS K ZÁJEZDU

cenu podle váhy). Po celý den je možné si kupovat drobné občerstvení v malých pekárnách či obchůdcích, tzv. *lanchonete*. Neodmyslitelnou součástí kuchyně Argentiny je hovězí maso. Kromě španělského vlivu je zde silný také vliv italský, který přinesl hojné používání těstovin a rozšíření pizzy. Především ve velkých městech se v poslední době rozšířily americké řetězce fast food, je zde také zastoupena arabská kuchyně. Typická snídaně se skládá z *café con leche y medialunas* (káva s mlékem a croissanty). Některé hotely nabízejí snídaně v americkém stylu. Večeře začínají od osmi hodin večer, ale Argentinci obvykle nevečeří před 21 hodinou. Restaurace mají zavírací dobu později než je zvykem v Evropě. I po půlnoci naleznete mnoho míst, kde je možné se najíst.

Voda z místních zdrojů se nedoporučuje ke konzumaci. V obchodech i restauracích dostanete balenou vodu v PET lahvích a doporučujeme, abyste balenou vodu používali i na čištění zubů.

KLIMATICKÉ PODMÍNKY

Všechny navštívené země leží na jižní polokouli, a proto je zde výrazně chladněji během našeho jara a léta (což je pro místní podzim a zima.

Pro Peru i Bolívii jsou charakteristické výrazné rozdíly a změny teplot mezi dnem a nocí se stoupající nadmořskou výškou. Tam, kde se přes poledne chodí v tričku, se po západu slunce prudce ochladí, bude se vám tak hodit i teplejší oblečení, případně dokonce čepice a třeba i tenké rukavice. V noci může teplota ve vyšších nadmořských výškách (tj. Cuzco a dále) klesnout i pod bod mrazu! Nadmořská výška a nechráněné prostory přispívají k chladnému počasí Bolívie. Například v La Paz bývají celoročně denní teploty kolem 15-20°C, přes noc však mohou teploty klesnout i pod nulu. V Argentině se můžete pohybovat téměř ve všech klimatických pásech. Během naší návštěvy v Buenos Aires se budou denní teploty pohybovat kolem 20-25°C, noční teplota kolem 15°C, v Saltě bude chladněji. Klima v celé Brazílii má tropický charakter, ale vzhledem k velké rozloze země je na jednotlivých místech značně proměnlivé. Průměrné teploty se pohybují v rozmezí 25-30°C. Ač je hlavní turistická sezóna od listopadu do března, může v tuto dobu i výrazně pršet.

LIMA												
Měsíc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Nejvyšší průměrná teplota (°C)	21	22	22	20	18	16	15	15	15	16	17	19
Průměrné srážky (mm)	1	1	1	0,5	0,5	2	4	3	3	2	0,5	1

CUZCO												
Měsíc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Nejvyšší průměrná teplota (°C)	19	19	19	20	20	20	19	20	20	21	21	19
Průměrné srážky (mm)	145	134	107	43	9	2	4	9	22	39	72	123

LA PAZ												
Měsíc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Nejvyšší průměrná teplota (°C)	16	17	17	18	18	18	17	18	18	19	19	17
Průměrné srážky (mm)	120	666	52	15	5	2	3	7	15	29	52	107

JAZYK A NÁBOŽENSTVÍ

V Peru jsou úředními jazyky španělština, kečuánština a aymarština. Naprostá většina obyvatelstva (95,1 %) se hlásí k římskokatolickému vyznání. V Bolívii jsou úředním jazykem španělština, kečuánština, aymarština, guaraníjština a používá se dalších 31 indiánských jazyků. Bolívie je zvláštní tím, že více než polovinu obyvatelstva tvoří indiáni, zejména Kečuové (30 %) a Aymarové (25 %). Ostatní obyvatelé jsou převážně smíšeného (35 %) či španělského (7 %) původu. Dominujícím náboženstvím je křesťanství (římskokatolické vyznání). V Argentině je úředním jazykem španělština. Většina obyvatel Argentiny je evropského původu (Španělé, Italové, Němci, Francouzi...). Více jak 90% obyvatelstva jsou římskokatolíci. V Brazílii je úředním jazykem portugalština. Obyvatelstvo je převážně římskokatolického vyznání.

ČAS

Zapomeňte na naše civilizované evropské pojetí a vnímání času. Na akci se můžeme dostat do situací, kdy bude čas skutečně gumový, a my budeme muset čekat. Nejen na gesto či drobný souhlas, ale třeba také na dopravní prostředek. Ve španělštině často užívané slovo „mañana“ (zítra, možná někdy....) můžeme slyšet až nemile často. Obrnit se trpělivostí patří k základním předpokladům výpravy.

Časový posun:

- Peru: -7 hodin v době letního času, -6 hodin v době zimního času
- Bolívie: -6 hodin v době letního času, -5 hodin v době zimního času
- Argentina: -5 hodin v době letního času, -4 hodiny v době zimního času
- Brazílie: -5 hodin v době letního času, -4 hodiny v době zimního času

VAŠE PŘÍPADNÉ DOTAZY RÁDI ZODPOVÍME:

V Brně:

písemně: LIVINGSTONE, s.r.o., Marešova 14, 602 00 BRNO
telefonicky: 542 214 645
e-mailem: info@livingstone.cz
osobně: po – pá 9.00 – 16.00 hodin

Naši nabídku zájezdů najdete na www.livingstone.cz